

Úlohy

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 31 (1902), No. 2, 173--176

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/121596>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1902

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

čili $\sphericalangle KXC = \sphericalangle CXL$. Trojúhelníky pravoúhlé KXC a CXL mají společnou přeponu a rovný ostrý úhel, jsou proto shodné, následkem čehož $\overline{KC} = \overline{CL}$. Odtud uzavíráme, že přímka NXX' je tečna kružnice opsané kol bodu C jako středu tak, by se dotýkala přímky BA . — Úloha je tedy převedena na tuto: Sestrojiti bod C souměrný k bodu M vzhledem k přímce BA jako ose, opsati kružnici středu C poloměru $\overline{CL}$, konečně vésti tečnu k této kružnici. — Úloha dovoluje dvojí konstrukci (lze vésti dvě tečny).

Jiné příklady: 1. Sestrojiti trojúhelník, je-li dána jedna strana, součet druhých dvou a jeden z úhlů přilehlých k dané straně. 2. Sestrojiti trojúhelník, známe-li $b, c, B - C$.⁷⁾

(Pokračování.)

Úlohy.

Úloha 16.

Čísly celými řešiti jest rovnici

$$\frac{x}{2} = 2^{\frac{x}{2}}.$$

Posl. fil. R. Hruša.

Úloha 17.

Řešiti jest soustavu rovnic

$$\begin{aligned} a + x - y - z &= b + y - z - x = c + z - x - y \\ &= \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}. \end{aligned}$$

Posl. fil. R. Hruša.

Úloha 18.

Vyloučiti jest veličiny x, y, z z rovnic

$$\begin{aligned} a + x - y - z &= b + y - z - x = c + z - x - y \\ &= d + x + y + z = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}. \end{aligned}$$

Posl. fil. R. Hruša.

⁷⁾ Alexandrov-Aitov uvádí mimo naše čtyři ještě pátou metodu transformační, totiž metodu rotace kol osy; je patrně totožna s touto.

Úloha 19.

Dokázati jest, že úhly spojené vztahem

$$\alpha - \beta = \beta - \gamma = \gamma - \alpha = 120^\circ$$

vyhovují relacím

$$\sin 2\alpha + \sin 2\beta + \sin 2\gamma = 0,$$

$$\cos^2 \alpha + \cos^2 \beta + \cos^2 \gamma = \frac{3}{2}.$$

Posl. fil. R. Hruša.

Úloha 20.

Je-li ve čtyřúhelníku $ABCD$ bod U průsečíkem úhlopříček, a je-li

$$UA = AD, \quad UB = BC,$$

budiž dokázáno :

a) Strany čtyřúhelníka vázány jsou vztahem

$$a(b^2 + d^2) + bcd = a^3;$$

b) čtyřúhelníku lze opsati kružnici poloměru r vyhovujícího rovnici

$$\left(\frac{a}{r}\right)^2 + \left(\frac{c}{a}\right)^2 = 4.$$

Posl. fil. R. Hruša.

Úloha 21.

Do rovnostranného trojúhelníka o straně s vepsány kruhy stejné tak, že se navzájem i stran trojúhelníka dotýkají. Je-li jich při každé straně trojúhelníka n , který jest poloměr kruhu těch a kterou část plochy trojúhelníkové zaujímají? Která jest tato část při $\lim n = \infty$?

Stud. fil. Jiří Nerad.

Úloha 22.

V kruhu o poloměru r vedena tětiva ve vzdálenosti v od středu. Do obou tak vzniklých výsečí vepsány čtverce. Jest dokázati, že rozdíl stran těchto čtverců jest nezávislým na velikosti poloměru.

Učitel Fr. Jirsák v Dobřenicích.

Úloha 23.

Dány jsou dvě mimoběžné přímky P a Q v prostoru. Na přímce P zvoleny body a_1, a_2 , na přímce Q body b_1, b_2 co vrcholy čtyřstěnu $a_1 a_2 b_1 b_2$. Jest dokázati, že krychlový obsah tohoto čtyřstěnu se nezmění, pošinou-li se vrcholy, zůstávající na přímkách P a Q při podmínce, že délky $\overline{a_1 a_2} = a$, $\overline{b_1 b_2} = b$ zůstanou nezměněny.

Posl. fil. Karel Nečas.

Úloha 24.

Kolmý trojboký jehlan s pravidelnou základnou rozpůlen jest řezem jdoucím hranou základny. V kterém poměru jsou povrchy obou částí jehlanu, je-li výška jeho rovna dvojnásobné hraně základny?

Učitel Fr. Jirsák v Dobřenicích.

Úloha 25.

V kololém kuželi, jehož povrchové přímky svírají s větší základnou úhel α , rovná se součet obou základen n -násobnému plášti. Při kterých hodnotách n má úloha reálné řešení?

Ing. C. Vladimír Ibl.

Úloha 26.

Ustanoviti jest geometrické místo středů kružnic, které procházejí bodem a a utínají na dané přímce P tětivu stálé délky $2b$.

Ing. C. Vladimír Ibl.

Úloha 27.

V pravouhlé soustavě dán jest vrchol c rovnostranného trojúhelníka $[abc]$ souřadnicemi (m, n) , vrchol a leží v ose X , b v ose Y .

Jest vypočítati stranu tohoto trojúhelníka.

b) Kterak lze trojúhelník takový sestrojiti?

Řed. A. Strnad.

Úloha 28.

a) Ustanovte souřadnice vrcholů čtverce, jehož střed jest s (1, 2) a jehož dva vrcholy jsou na přímce

$$M \equiv x - 3y + 10 = 0.$$

b) Která jest rovnice kruhu tomuto čtverci opsaného?

c) Které souřadnice mají vrcholy čtverce, jehož strany dotýkají se této kružnice ve vrcholech čtverce prvého?

Řed. A. Strnad.

Úloha 29.

Do ellipsy

$$3x^2 + 4y^2 = 3a^2$$

vepsati jest rovnostranný šestiúhelník, jehož dva protější vrcholy jsou a) na hlavní, b) na vedlejší ose ellipsy. V kterém poměru jsou obvody obou šestiúhelníků?

Řed. A. Strnad.

Úloha 30.

Která jest číselná výstřednost ellipsy, jejíž parametr jeví se ze středu v úhlu 2α ?

Učitel Fr. Jirsák v Dobřenicích.

